

lleï aconsella preferentment el sistema d'enviar contra la llagosta, perquè se la mengi, tot el «ganado de cerda», que pugui trobar-se — un exèrcit de llagostes — «si este medio fuera aceptado por los dos propietarios del terreno y del ganado».

Quan s'han fet tots aquests estudis i oficis i edictes i recursos i propostes, s'està al punt de començar els treballs d'extinció. Però, aleshores es troben que «no hay fondos», i se'n demanen al Ministeri, i aquest contesta que «no hay consignación», i es comença a instruir un nou expedient per a «solicitar un crédito extraordinario», en el qual s'ha de demanar informe «a la Dirección General y a la Asesoría y al Consejo de Estado».

Mentrestant han passat set o vuit o nou mesos i la llagosta ja ho ha envaït tot i, com la d'Egipte, no ha deixat verd ni en els arbres ni en les herbes...

I cada any es repeteix el mateix.

Jo vull proposar «al Ministro del ramo» un procediment segur perquè la llagosta no pugui envair ni un pam més de terreny: aixecar davant d'ella una muralla amb totes les Reials Ordres i les Circulars i els Edictes i els expedients que s'han dictat o instruït. Seria tan llarga i tan alta i tan gruixuda, aquesta muralla, que a la llagosta li seria completament impossible passar-la.

J. VALLES I PUJALS

Tortosa Ramadera

DEL Penedès avall la Ramaderia és absent; tot el Penedès i Camp de Tarragona, llevat de qualques engreixements de porcs i de la cria d'aviram i conills, el demés bestiar és de peu rodó i de treball. Però en arribant a la comarca de Tortosa els conreus, presentant certa variació, donen cabuda a les explotacions ramaderes.

La comarca de Tortosa, en múltiples aspectes no ha pas marxat a l'uníson de Catalunya. Això, potser, perquè, com ha dit fa poc el savi cronista de la ciutat de Tortosa, En Mestre i Noé, els tortosins no són catalans ni valencians, però en ramaderia han sigut sempre, evidentment, espanyols.

Espanyols, perquè en la comarca de Tortosa hi havia importants explotacions de toros de *lidia*; espanyols, perquè els cavalls que es criaven eren de sella; espanyols perquè fins fa poc el mul era l'únic animal de treball; espanyols, perquè el sistema d'explotació dels animals era extensiu; espanyols, perquè la ramaderia poguent ésser la principal font de riquesa constituïa una explotació el balanç de la qual era nivellat amb les despeses, o bé els beneficis eren reduïdíssims.

Trenta anys enrera a les altres comarques catalanes la ramaderia no tenia pas gaire importància, mes així que el sentiment de catalanitat començà a renàixer, la ramaderia s'anava transformant i en aquests últims anys, precisament de forta actuació nacionalista, de marcada i neta catalanitat, la ramaderia es troba en vies d'assolir el perfecciona-

ment desitjable, des del punt de vista econòmic, que és el que ens interessa tant com a ramaders, com per la riquesa de la pàtria.

Mentre en la majoria de les comarques catalanes l'esperit de catalanitat restava ensopit, els criadors de cavalls produïen poltres que no es podien vendre fins als quatre anys i mig; no es produïa ni una sola vaca lletera; el pes dels bovins destinats a l'escorxador era dels més ínfims; els bestiar llaner poca cosa valia i el bestiar perquè no era més que un sac de mal profit, és a dir, aquestes comarques guardaven certa semblança amb l'actual comarca de Tortosa.

Jo no sóc qui per discutir si els tortosins han d'ésser això o allò; em concretó a fer notar que el progrés material d'un poble, sigui el que sigui, està mogut per una forta idealitat, sense la qual cap riquesa pot



Un aspecte del Concurs de Tortosa

crear-se i difícilment es conserva l'existent. I els ideals per a sembrar riquesa han d'ésser dinàmics; un ideal preterit, un ideal desnaturalitzat, un ideal autòcton, però exangüe, no tenen potencialitat creadora.

Jo crec que solament l'ideal que ha determinat com una minúscula prova de sa vigoria la Mancomunitat transportat a la comarca de Tortosa pot desvetllar i centrar ènergies productores.

Els tres Concursos de bestiar que hi porta realitzats la Mancomunitat són una prova de les seves intencions. Però això no és prou. Caldrà fer comprendre als tortosins tots els aventatges d'una instrucció agrícola i ramadera; caldrà dotar-los d'aquella educació agro-pecuària que fa possible les obres de conjunt, tot permetent valorar les obres i les accions collectives.

Serà necessari dir als ramaders i als agricultors tortosins que les poques eugues que tenen s'han de multiplicar i que han d'ésser del tipus descrit en el programa del Concurs cavallí tot just celebrat; que els que

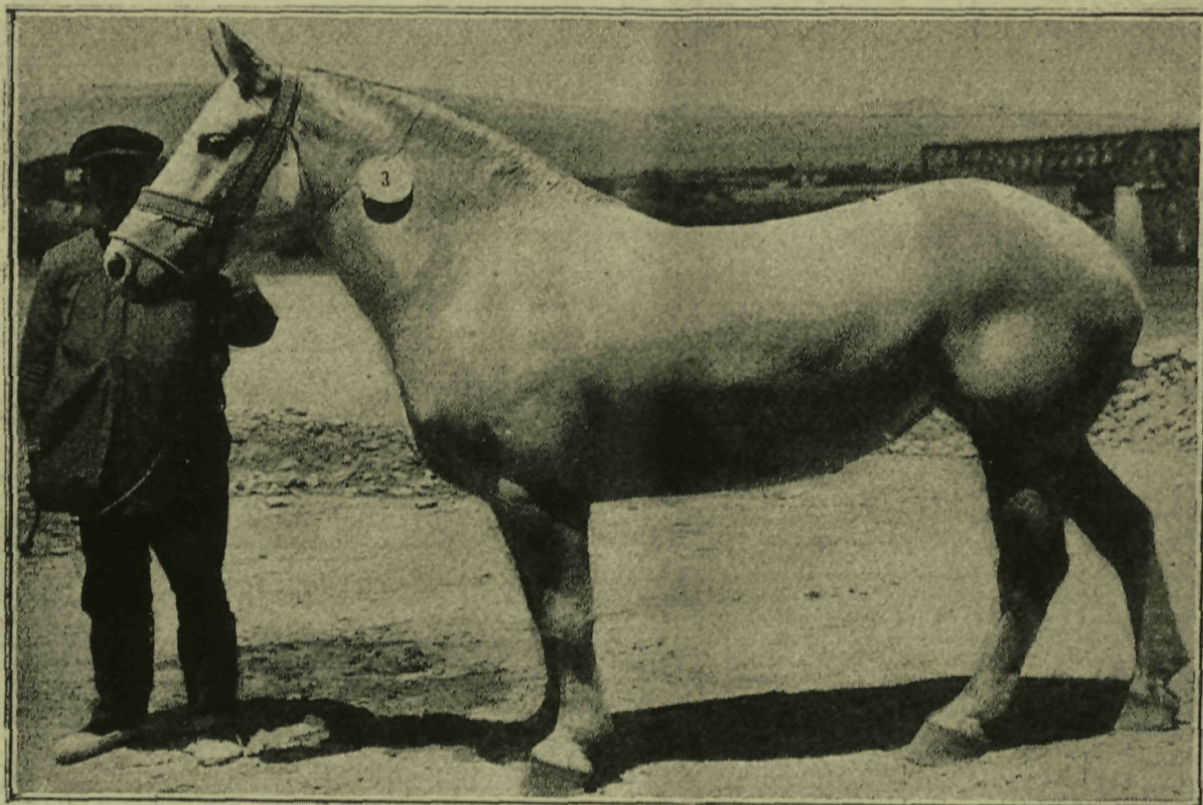
no es facin càrrec de dit programa, que vagin a mirar l'euga que en el Concurs d'enguany obtingué el primer premi.

S'haurà d'explicar de quina manera la comarca de Tortosa pot amb animals treballar les seves terres, sortint el treball de franc.

Caldrà iniciar als tortosins en l'engreixament de vedells, d'ovelles i xais.

Amb el bestiar porquí s'hauran d'introduir fortes modificacions. El tipus porquí deu transformar-se cap el tipus del verro premiat amb 350 pessetes en el darrer concurs. Els engreixaments s'hauran de fer més ràpidament.

En tota la comarca de Tortosa sobretot la part de regadiu, caldrà inaugurar una sèrie de conferències per a repetir-les al cap de poc



Euga premia aden primer lloc

temps tractant de totes aquelles qüestions que immediatament puguin interessar al ramader, com són per exemple: races, alimentació, higiene, malalties, explotacions comparades, etc., etc.

Es a dir, caldrà anar a trobar el pagès allí on sigui, al cafè, a la plaça a la sortida de missa, al Sindicat, —sí és que s'hi acosta—, pèr a que escolti la paraula de tècnics, per a que reflexioni sobre les mateixes, per a situar-lo en fi, en el lloc que més bé, més bo, més barat i amb més benefici pugui produir.

No; no es pot consentir que mentre totes les comarques de Catalunya vagin preparant el seu esperit a la flexibilitat que dona una educació tècnica per adaptar-se ràpidament a les situacions econòmiques més aventatjoses resti una comarca, malgrat sigui la de Tortosa, que continuï actuant isoladament en perjudici dels seus propis interessos.

Jà no dubto pas de què qualsevol tortosí que escolti les raons que li exposin els conferenciants, que el deixin absolutament indiferent. Una comarca com la de Tortosa, on les valors individuals són indiscutiblement preclares, posada en condició d'actuar ho farà tan bé com la primera.



Verro de dos anys premiat amb 350 pessetes en el Concurs de Tortosa

I quan als tortosins se'ls hagi fet veure la possibilitat de què amb els seus productes ramaders poden abastir a més de les llurs necessitats les places de Tarragona, Reus i altres del Camp, quan hauran comptat que alguns conreus poden ésser substituïts per farratges amb positiu benefici, quan se'ls hagi demostrat que inclús certes explotacions ramaderes poden realitzar-se independentment de l'agricultura, Tortosa d'aquí pocs anys devindrà un dels centres ramaders més importants de Catalunya.

M. ROSSELL I VILA

Professor de Zootècnia a l'Escola Superior d'Agricultura

Pagesos: AGRICULTURA es la vostra Revista, és la que defensa els interessos agraris de Catalunya. Subscriviu-vos-hi i feu subscriure els vostres amics per assegurar la seva vida. Escarpeu-la, feu-la conèixer. Necessita el vostre apoi moral i econòmic.